

מעדני אשר

שאלות והקירות בענייני פרשת השבוע

י"ד ע"י מוכן "מעדני אשר" בית שמש

לעילוי נשמת האב"ר הרב אשר מאיר ז"ל
בן ידידנו הרה"ג עזריאל ברוך אהרנבוץ שליט"א
נ.ל.ב.ע ל' חשון תשפ"ג

פרשת בא

שנת תשפ"ד

שנת 21

לממלכת התורה

מעדני אשר

גליון תתקפ"פ

האם יש איסור לבשל ביצים ביום טוב שיש עליהם כיתוב או מספרים?

כתבו הפוסקים דבשבת כשבא לקלף הביצים לא ישבור את הביצים במקום שכתוב על זה כיתוב או מספר דהויא מוחק, כך כתב בכף החיים סימן ש"מ ס"ק ל"ד בשם לב חיים חלק ב' סימן קע"ח

יש לחקור האם יש איסור לבשל ביצים ביום טוב שיש עליהם כיתוב או מספרים משום איסור מוחק דזה לא הותר לצורך אוכל נפש או דילמא כיון דאינו אלא גרמא אין בזה שום איסור.

הנה בחשוקי חמד פסחים ע"ד עמוד ב' חקר בשאלה הנ"ל האם מותר לבשל ביצים ביום טוב כשעקב הבישול ימחקו האותיות המוטבעות עליהם ושמא הוי מוחק.

ומסיק: דשאלו את מו"ח מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל והשיב זוהי גרמא רחוקה, ואינו מתכוין ואין לו כל ענין בזה ולכן מותר אע"פ שזה נמחק.

מעדני אשר: בענין מלאכה ביום טוב ע"י גרמא, כתב בשער הציון סימן תקי"ד ס"ק ל"א דאפשר דביום טוב לכ"ע שרי גרם כיבוי לכתחילה וכמשמעות דברי התוס' ביצה כ"ב ע"מ א'.

עוד סברא להתיר: ע"פ מה דקימ"ל אור"ח סימן תק"א מסיקין בכלים שלמים ביום טוב, ובמגן אברהם הקשה הרי קימ"ל דיש סתירה גמורה בכלים, וכתב משום דהבערה גופה אב מלאכה היא והותרה לצורך, ה"ה סתירה, ואף דאסור לבקע כלי לצורך אר"נ משום דמלאכה בפ"ע הוא.

ובאמרי בינה דיני יום טוב סימן י"א **כתב דלמדנו מדבריו כלל חדש במלאכת יום טוב לצורך אוכל נפש** כל היכא דהותרה מלאכה אחת לצורך יום טוב, אף דמזדמן בו עוד מלאכה אחרת דלא הותרה לבדה לצורך יום טוב, מ"מ היכא דבאין כאחד אמרינן הואיל ואשתרי אשתרי וכן פירש דבריו הגאון בעל ח"ד בס' קהלת יעקב, א"כ לפי זה ה"ה הכא כיון דהותר מלאכת בישול ביו"ט הותר נמי מלאכת מחיקה.

יהודי מארץ ישראל הנמצא בחו"ל ביום טוב שני

האם יש איסור לבשל בשבילו כיון דאצלו חול?

בפרשתן י"ב ט"ו **אך אשר יאכל לכל נפש הוא יעשה לכם.**

יש לחקור יהודי מארץ ישראל הנמצא בחוץ לארץ ביום טוב שני האם אסור לבן חוץ לארץ לבשל בשבילו כיון דאצל היהודי מארץ ישראל יום חול ואסור לבשל מיו"ט לחול או דילמא מותר לבשל בשבילו

הנה בשו"ת מהריט"ץ סימן קל"ט מובא בשערי תשובה אור"ח סימן קצ"ו כתב שאסור לבן חו"ל לבשל ביום טוב שני עבור בן ארץ ישראל, דהא קימ"ל דאין אופיין מיו"ט לחול, וא"כ כיון שלבן ארץ ישראל בחוץ לארץ דינו כחול ביום טוב שני, א"כ אסור לבשל בשבילו, דהויא כמבשל מיו"ט לחול.

אבל המטה יהודה חולק על זה: דנראה פשוט להתיר, דלא אמרו אלא במבשל לעכו"ם ולחול ממש, אבל לבן ארץ ישראל דמשך שייך בהדיה שביטת יום טוב שני, דהיינו אם יעקור דירתו וכו' או אחר כך אין דעתו לחזור וכו' אין זה חשוב חול לבני ארץ ישראל, ודינם הוי כחד מהדרים בחוצה לארץ שמתירים לבשל זה לזה והוא פשוט יעו"ש. והובא דבריו השלמי צבור דף רל"ג סוף ע"ד, שערי תשובה אות ב'.

וכן בדרוש וחיודו רבי עקיבא איגר מכתבים מכתב י"א כתב דבן חוץ לארץ ביו"ט שני, מותר לאפות ולבשל לצורך אורח בן ארץ ישראל.

וכן במקרא קודש פסח חלק ב' סימן נ"ט נשאל בבן זוג מחו"ל שבאו לארץ ישראל להורים שלהם לחג, האם ביום שני אסור להם לבשל להורים, כיון דהויא חול אצליהם, ומסיק להתיר ע"פ דברי הרע"א הנ"ל.

ובהגהות הררי יוסף שם הקשה לשיטות אסור לבשל, א"כ מדוע בגמ' ביצה כ"ב ל' למדו מהפסוק אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם, לכם ולא לנכרים, אמאי צריך פסוק למעט נכרים, הלא כיון דאין אופיין מיו"ט לחול, א"כ פשיטא דאין אופיין בשביל נכרי שהוא אצלו חול, עי"ש

גליון זה נודב ע"י ידידנו

הרה"ג אליעזר אהרן גוטליב שליט"א ליקוד

בעל מהדורת מעדני אשר חלק ז'

לעילוי נשמת אמו

ה"ה מרת חיה בת הרב יצחק ע"ה

נפטרה י"ב שבט תשע"ט

ת.נ.צ.ב.ה

גליון זה נודב

ע"י ידידנו הרה"ג עזריאל אהרנבוץ שליט"א בית שמש

מחשובי המעירים במדור מכתבים למערכת

לעילוי נשמת חמותו

ה"ה מרת נחמה יהודית בת הגאון אשר מאיר שולמן ע"ה

אשת חבר להרב החסיד דוד אברהם יוסף וועג ז"ל

נפטרה י"ב שבט

ת.נ.צ.ב.ה

גליון זה נודב ע"י ידידנו

הרה"ג יעקב נוסענצוויג שליט"א מאנסי

לעילוי נשמת אמו האשה החשובה

מרת שרה רבקה בת הרב אפרים צבי ע"ה

אלמנת הרב החסיד ר' אהרן יהושע נוסענצוויג ז"ל

נפטרה כ"ט טבת ער"ח שבט האי שעתא

ת.נ.צ.ב.ה

גליון זה נודב לברכת מזל טוב

להוד כ"ק מרן האדמו"ר מסטרפקוב שליט"א

לרגל השמחות השרויות במעונו בהולדת הנינים - נכדים לבנו

ידידנו הגה"צ רבי יחיאל מיכל הלבדשטאם שליט"א

רב חסידי סטרפקוב - מנהל רוחני ישיבת צאנז ירושלים

היניק דוד בן לבנו ידידנו הרה"ג אריה לייבוש שליט"א

מרבני קופת הצדקה קרית חסידים בית שמש

וברכת מזל טוב לחמיו ידידנו הגה"צ שמואל ברנסדופר שליט"א

חבר הבר"צ העדה החרדית

ובת לבנו ידידנו הרה"ג יחזקאל שרגא שליט"א

וברכת מזל טוב לכ"ק מרן האדמו"ר משומרי אמונים שליט"א

יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות

זכוי לררות נחת מכל יוצאי חלציו

ויצליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב ע"י ידידנו

הרב בנימין רוזנבלט שליט"א

ראש הקהל חסידי בויאן בית שמש

לרגל שמחת נישואי בנו

הבה"ח המופלג בתויר"ש כמר חנניה יוסף נ"ו

עב"ג בת ידידנו הרב גמליאל רוזנפלד שליט"א בית שמש

וברכת מזל טוב לאביו

ידידנו הרב החסיד המפואר רבי מאיר שליט"א

בונה ומקים הקלוזי המפואר והגדול חסידי בויאן בבית שמש

יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות

יזכה לרוות נחת מכל חלציו

ויצליח בכל אשר יפנה

משיב בהלכה

מדור זה נדבך תעריך ע"י ידידי ר' מרדכי זיסקינד הגר שליט"א - מנהגן
משיב בהלכה שטן ודיעת ההלכה | כל ההלכות הם מושרע ומשנה ברורה

ידיעות הפרשה

- א] חידה. איזה מכה לא היתה בשבת?
ב] היכי תימצי שצריך לעשות קידוש לבנה באמצע קר"ש של ערבית?
ג] היכי תימצי שאדם אכל בליל פסח כזית מרור והיה לו מר וחרף ולא יצא ידי חובת מצות מרור (לא באופן של טבל וכדו)?
ד] היכי תימצי מצוה שזמנה כל הלילה אבל לכתחילה עיקר זמנה רק מחצות הלילה עד הבוקר?
ה] היכי תימצי חמץ שמותר באכילה מדאורייתא ואעפ"כ חייב מדאורייתא לבערו?
ו] היכי תימצי משבת החמץ ואינו מקיים תשבתו?

ידיעת ההלכה

- ז] שאלה – הכנסת ביצה לסיר הצולנט. "חמינדוס" הוא המאכל האהוב בסעודת יום השבת על בני משפ' דויטש. המאכל נוצר ע"י הכנסת ביצים קשות מבעוד יום לסיר הצולנט (חמין), שהייתה הארוכה בצולנט (חמין) משפרת את הטעם ונותנת צבע כהה לביצים. בליל שבת ראה הרב דויטש כי שכחו להכניס את הביצים הקשות לסיר החמין. האם יש דרך היתר להכניס בליל שבת את הביצים לסיר הצולנט שהיה מבושל כל צורכו?
ח] שאלה כלי שני, כלי שלישי. ר' ראובן סבל מכאב גרון חזק, סבתא שלו שהתארכה בשבת בביתו אמרה לו שיעביר מים חמים מהמחם לכוס, יוסיף להם כפית דבש אורגני קרוש (שאינו מבושל), ופרוסת לימון, יערבב היטב, וישתה, משקה זה, אמרה הסבתא, יעזור לו לרפואה ויקל על כאביו. האם מותר לעשות זאת?
ט] שאלה – ריסוק תפוחים מבושלים. הגב' ויידר בשלה ביום שישי תפוחי עץ שהתבשלו והתרככו היטב. בליל שבת בקשה הגב' ויידר מאסתר בתה שתורסק את התפוחים במזלג ותכין מהם רסק תפוחים שייאכל כמנה אחרונה בסעודת שבת למחרת. התעורר ויכוח בין אחיי אסתר, האם מותר לעשות זאת. אהרון אמר שאסור משום מלאכת טוחן וגם אם מותר, מותר רק לאלתר. חיים טען שמאחר והתפוחים התרככו בבישול מותר לרסקם, מה הדין?
י] שאלה טלטול תפילין. ר' שמעון שכח ביום שישי את התפילין שלו במרפסת ביתו (המרפסת אינה מקורה). השבת היתה חורפית ור' שמעון חשש שמא ירד גשם והתפילין ינזקו. האם מותר לו לקחת את התפילין בידי ולהכניסם לביתו?

כללי השתתפות

- כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס להגרלה, יהיה הגרלה על שני פרסים ע"ס 500 ₪.
- כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יותר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכוייו בהגרלה.
- כל חודש, בראש חודש תערוך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה ייבדקו תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
- ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
- שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב בהלכה 0775558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמו"כ שם מלא, כולל/ישיבה. ועיר וטלפון וכמו"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. [לברורים ופרטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הערב בין 8:00 ל-9:00 בלבד]. השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאחר משלוח הפקס. כתב לא ברור לא יכנס להגרלה. יש עדיפות לשלוח התשובות מוקדם במייל כי כך זה יכנס בעזה"ל לספר שיצא לאור בעתיד בל"ג.

האם יש איסור להריח חמץ בפסח ואותם שהולכים לכותל דרך חניות הערבים שיש בהם ריח של לחם אסור להם להריח?

בפרשתן י"ב י"ט כי כל אוכל חמץ ונכרתה הנפש ההוא מעדת ישראל וגו', בענין האם מותר ליהנות להסתכל על חמץ יפה בפסח כגון גלוסקא נאה, עיין מה שהארכנו במעדני אשר חג הפסח שנת תשפ"א, ובענין האם מותר לשבת על שק של חמץ בפסח, עיין מה שהארכנו חג הפסח שנת תשע"ט, ובענין האם האוכל חמץ בפסח מקיים מצות עשה של תשבתו, עיין מה שהארכנו בספר מעדני אשר חלק ז' חג הפסח.

יש לחקור האם יש איסור להריח חמץ בפסח ואותם שהולכים לכותל דרך חניות הערבים אסור להם להריח את ריח של הלחם או דילמא ליכא איסור להריח חמץ

הנה בפרי חדש סימן תמ"ח ס"ק א' וכן בחק יעקב סימן תמ"ז ס"ק י' הביאו מהגהת איסור והיתר כלל ל"ט ס"ק ל"ג דאסור ליהנות מריח פך חמץ חמה של נכרי וכל שכן של ישראל.

ובביאור הלכה סימן תמ"ג סעיף א' מביא דהחמד משה מפפק בעיקר דינא דריח פת חמץ ואפילו בישראל, לפי מה דקימ"ל יור"ד סימן ק"ה דדבר שאינו עומד לריח מותר להריח בו, וכמו כן לענין פת.

וכותב הביאור הלכה: אכן באמת לא ברירא עיקר דבר זה אם פת אינו עומד לריח עיין לעיל סימן רט"ז ס"ק י"ד בהג"ה ב' דעות בזה, דהמריח בפת חם יש לו לברך שנתן ריח טוב בפת, ויש אומרים דאין לברך עליו לכך אין להריח בו, ועיי"ש בביאור הגר"א גם ביר"ד ס' ק"ה גופא איתא לחד מ"ד דבחמץ בפסח דאיסורא במשהו, אמרינן ריחא מילתא עיין שם.

ובר מן דין יש לאסור מטעם אחר דשמא יבא לאכלו: עיין במנחת יעקב כלל לו ס"ק ל"ה שהאריך בפרטים אלו והביא שם בשם הרוקח כעין זה ולעיל ס' רט"ז ס"ב בביאור הלכה ד"ה המוסק כתבנו בכגון זה לאיסור ובפרט בחמץ דלא בדילא מינייה כולא שתא.

וכתב בהגהות מהרש"ם על הארחות חיים סימן תמ"ח שאם יש ליד ביתו מאפיה וכדומה שאופין שם לחם בפסח, ונכנס לביתו ריח של חמץ, מותר לגור שם, רק יזהר שלא לכוון ליהנות מהריח.

חולה שיש בו סכנה או היושב בבית האסורים האם יכול לעשות

קידוש על חמץ ולומר בקידוש חג המצות הזה?

יש לחקור כאשר עושים קידוש על פת חמץ בליל הסדר באופן המותר האם יאמר ביום חג המצות הזה או שמא זה תרתי דסתרי, לומר על חמץ ביום חג המצות, ולכן אולי יחליף את הנוסח ויאמר ביום חג הפסח הזה

הנה בשו"ת איש מצליח ח"ב סימן כ"ז נשאל בכעין שאלה זו, ואמר שיש ללמוד זאת מסוכות, כשירודים גשמים מקדשים בבית, ואפילו למחמירים בליל ראשון, מ"מ בליל שני לכו"ע מקדשים בבית, ובקידוש מזכירים את יום חג הסוכות, והפוסקים לא ערערו שיש כאן תרתי דסתרי לומר חג סוכות כשהוא מקדש בבית. אלא ודאי שאין זו סתירה, דחג הסוכות או חג המצות היינו על הזמן, שהוא באמת זמן חג זה.

והכינו את אשר יביאו

ישמח לב מבקשי ה'

בתקופה הקרובה אי"ה

יצא הספר הנפלא

שלא היו כבושם הזה בהלכות שבת כמו שהעידו גדולי הרבנים

ספר מעדני אשר על הלכות שבת חלק א'

מהדורת צימרמן - לונדון

מאות חקירות מענינות על כל המצוות עשה של שבת קודש

הדלקת נרות- קבלת שבת – קידוש היום

לחם משנה - סעודת שבת- תפילות שבת

וכן פרק מיוחד על כל מצוות עשה שאסור לקיימן בשבת

להזמנות לכוללים נא לפנות למערכת מראש

